

Bruselj, 15. december 2020
(OR. en)

13453/20

AGRI 448
PESTICIDE 42
SEMENCES 17
AGRILEG 158

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13439/20 AGRI 446 PESTICIDE 40 SEMENCES 15 AGRILEG 156
Zadeva:	Sklepi Sveta o poročilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o vrednotenju Uredbe (ES) št. 1107/2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in Uredbe (ES) št. 396/2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o poročilu Komisije o REFIT, ki jih je Svet odobril na seji 15. decembra 2020.

SKLEPI SVETA o POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU o vrednotenju Uredbe (ES) št. 1107/2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in Uredbe (ES) št. 396/2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- Sporočilo Komisije z dne 11. decembra 2019 z naslovom Evropski zeleni dogovor¹;
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem²;
- Sklepe Sveta o strategiji „od vil do vilic“³;
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja⁴;
- Sklepe Sveta o strategiji EU za biotsko raznovrstnost⁵;
- Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izkušnjah, ki so jih pridobile države članice pri izvajanju nacionalnih ciljev, določenih v svojih nacionalnih akcijskih načrtih, ter o napredku, doseženem pri izvajanju Direktive 2009/128/ES o trajnostni rabi pesticidov;⁶

¹ COM(2019) 640 [final, dok. 15051/19 + ADD1.](#)

² COM(2020) 381 final; dok. 8280/20 + ADD1.

³ Dok. 12099/20.

⁴ COM(2020) 380 final; dok. 8219/20 + ADD 1.

⁵ Dok. 12210/20.

⁶ Dok. 8238/20 + ADD 1.

- Poročilo Evropskega parlamenta (januar 2019) o postopku Unije za registracijo pesticidov (2018/2153(INI)) – posebni odbor za postopek Unije za registracijo pesticidov⁷;
- Poročilo Evropskega parlamenta (september 2018) o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 o fitofarmacevtskih sredstvih (2017/2128(INI))⁸;
- dokument Evropske komisije za razpravo z naslovom Za trajnostno Evropo do leta 2030⁹;
- Sklepe Sveta z naslovom Snovanje strategije Unije za trajnostno politiko na področju kemikalij¹⁰ –

1. POZDRAVLJA prizadevanja Komisije za pregled in vrednotenje Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (v nadaljnjem besedilu: uredba o fitofarmacevtskih sredstvih) in Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora (v nadaljnjem besedilu: uredba o mejnih vrednostih ostankov);
2. PRIZNAVA, da uredba o fitofarmacevtskih sredstvih in uredba o mejnih vrednostih ostankov pomembno prispevata k zagotavljanju varne hrane za več kot 440 milijonov evropskih državljanov in državljanek, hkrati pa zagotavljata na znanosti utemeljeno visoko raven varstva okolja ter zdravja ljudi in živali; PRIZNAVA, da so z uporabo fitofarmacevtskih sredstev lahko povezana tveganja in nevarnosti za ljudi, živali in okolje;
3. IZPOSTAVLJA vse večjo ozaveščenost v družbi glede potrebe po ne le varni in cenovno dostopni, temveč tudi trajnostno in lokalno pridelani hrani, pri čemer PODPIRA namero Komisije, da z osredotočanjem na alternativne metode ter fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem in nekemična fitofarmacevtska sredstva v čim večji meri zmanjša vpliv fitofarmacevtskih sredstev na zdravje ljudi in okolje;

⁷ A8-0475/2018.

⁸ A8-0268/2018.

⁹ COM(2019)22 z dne 30. januarja 2019.

¹⁰ Dok. 10713/19.

4. na splošno POZDRAVLJA ukrepe, ki jih Komisija že načrtuje za večjo preglednost ter boljše izvajanje in usklajevanje ustrezne zakonodaje, in SE STRINJA s številnimi ugotovitvami in premisleki iz vrednotenja;
5. JE SEZNANJEN z zelo ambicioznimi ukrepi, obravnavanimi v poročilu, ter Komisijo in države članice POZIVA, naj med področji, na katerih je treba doseči izboljšave, dajo prednost tistim, ki so bistvenega pomena za prehod na bolj trajnostna fitofarmacevtska sredstva in alternativne metode, s poudarkom na razpoložljivosti fitofarmacevtskih sredstev z majhnim tveganjem in nekemičnih fitofarmacevtskih sredstev;

Okrepljeno varovanje zdravja ljudi in okolja

(Boljše izvajanje – obravnavanje zamud in povečanje preglednosti)

6. SE ZAVEDA težav zaradi zamud pri postopkih ocenjevanja in odobritve ter OPOZARJA NA odgovornost vseh vpletenih strani za uresničevanje ciljev in časovnih okvirov iz obeh uredb. V zvezi s tem OPOZARJA, da države članice pristojnim organom dajo na voljo potrebna sredstva ali ureditve za izpolnjevanje njihovih nalog, in SPODBUJA Komisijo, naj zagotovi, da se o osnutkih uredb o aktivnih snoveh in mejnih vrednostih ostankov glasuje čim prej po tem, ko bodo na voljo ocene Evropske agencije za varnost hrane (EFSA);
7. UGOTAVLJA, da izkušnje kažejo, da je spoštovanje časovnih okvirov iz uredbe o fitofarmacevtskih sredstvih postalo težavno, med drugim kar zadeva zahteve glede sprejemanja odločitev, vsebine in oblike poročil o oceni ter razširjeno sodelovanje na ravni EU ali na ravni con;
8. POUDARJA, da morajo Komisija, EFSA in države članice skupaj sprejeti vse potrebne ukrepe za nadaljnje izboljšanje in optimizacijo izvajanja postopkov, podprtih s smernicami in merili za ocenjevanje, ter si prizadevati za spoštovanje zakonsko določenih rokov;

9. IZPOSTAVLJA, da se morajo Komisija, države članice in EFSA odzivati na nova nastajajoča tveganja in pomisleke, kot sta navzkrižna rezistenca in nevrotoksičnost;

(Izboljšano izvajanje meril za izključitev)

10. SE STRINJA s priporočilom Komisije, da morajo države članice dosledno uporabljati člen 11(4) Uredbe (EU) št. 844/2012 in celovito oceno tveganja nadaljevati le, če aktivne snovi ne izpolnjujejo meril za izključitev ali če se uporabi vsaj ena od možnosti odstopanja za njihovo odobritev. Poleg tega OPOZARJA, da se isto načelo uporablja v okviru člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009 in člena 11(4) Uredbe (EU) 2020/1740. V zvezi s tem Komisijo SPODBUJA, naj dokončno oblikuje smernice o zanemarljivi izpostavljenosti;
11. UGOTAVLJA, da bodo morda potrebni določitev toksikoloških končnih točk, opredelitev ostankov in analitske metode za zadevne snovi, ki izpolnjujejo merila za izključitev, zlasti za ocenjevanje zahtev glede uvoznih toleranc in s tem povezanih namenov nadzora;

(Poenostavitev primerjalne ocene kandidatnih snovi za zamenjavo)

12. POZDRAVLJA dejstvo, da bo Komisija državam članicam predlagala spremembo Priloge IV k uredbi o fitofarmacevtskih sredstvih, da bi se izboljšala učinkovitost primerjalnih ocen proizvodov, ki vsebujejo kandidatne snovi, katerih zamenjava je predvidena konec leta 2021, pri čemer POZIVA države članice, naj prispevajo k temu procesu;

(Kumulativna ocena tveganja)

13. PRIZNAVA, da so rezultati spremljanja ostankov pesticidov pokazali visoko skladnost z določenimi mejnimi vrednostmi ostankov, zato se hrana, ki je na voljo potrošnikom, šteje za ustrezno nadzorovano in varno;
14. POZDRAVLJA namero Komisije, da do konca leta 2020 pripravi akcijski načrt, v katerem bodo določene prednostne naloge za tekoče delo v zvezi z metodologijo in izvajanjem kumulativne ocene tveganja, ter POUDARJA, da je treba okrepiti prizadevanja na tem področju;

15. POUDARJA, da je treba redno pregledovati znanstveni napredek in ga ocenjevati glede na progresivno izvajanje kumulativne ocene tveganja v okviru prakse obvladovanja tveganj, ob upoštevanju morebitnega vpliva na zakonsko določene časovne okvire in razpoložljive vire;

(Spremljanje stanja okolja in biomonitoring)

16. POZDRAVLJA spremljanje okoljskih koncentracij in učinkov ter Komisijo SPODBUJA, naj uporabi programe spremljanja, ki so že vzpostavljeni v obstoječih pravnih okvirih, in nadalje razvije načrte spremljanja;

17. v zvezi s tem PRIPOROČA usklajevanje na ravni EU za spremljanje učinkov in vplivov aktivnih snovi, da bi ocenili informacije in jih po potrebi posredovali Komisiji in državam članicam;

18. SPODBUJA boljše razumevanje dejanskega vpliva fitofarmacevtskih sredstev na ekosisteme, da bi zagotovili preudarno sprejemanje odločitev; ter SPODBUJA Komisijo, naj pripravi smernice o tem, kako rezultate spremljanja vključiti v oceno tveganja;

(Opredelitev ciljev glede varstva okolja in posodobitev smernic)

19. SPODBUJA Komisijo, naj razvije metodologijo za opredelitev specifičnih ciljev glede varstva okolja, na primer za dodatno izboljšanje upoštevanja biotske raznovrstnosti v postopku ocenjevanja tveganja. SPODBUJA Komisijo in EFSA, naj posodobita smernice o metodologijah za ocenjevanje tveganja glede na znanstveni napredek, med drugim zlasti smernice o zaščiti čebel in drugih opraševalcev, pri čemer naj upoštevata povratne informacije držav članic ter tehnično izvedljivost izvajanja;

Konkurenčnost in notranji trg

(Izboljšanje sistema con za registracijo fitofarmacevtskih sredstev)

20. SE STRINJA s tem, da se bo s krepitvijo conskega sodelovanja podprlo delovanje registracij po conah, in IZPOSTAVLJA, da so države članice same odgovorne za povečanje medsebojnega zaupanja pri ocenah tveganja in odločitvah, v katerih bi se morali odražati prispevki držav članic, ki so članice cone;
21. OB PRIZNAVANJU, da je treba upoštevati nacionalne zahteve, na primer glede varstva podzemne vode, v skladu s pravili iz Uredbe (ES) št. 1107/2009;

(Rešitve za manjše uporabe)

22. POZDRAVLJA prizadevanja Komisije v zvezi z rešitvami za manjše uporabe, kot je dinamična revizija smernic o ekstrapolaciji za širšo uporabo rezultatov poskusov za ugotavljanje ostankov, in hkrati SPODBUJA nadaljnje pobude in dogovore o manj pomembnih kmetijskih rastlinah;
23. SPODBUJA države članice, naj zagotovijo delo instrumenta za usklajevanje manjše uporabe, in POZIVA Komisijo, naj še naprej podpira pobude držav članic za izboljšanje učinkovitosti postopkov za registracije v zvezi z manjšimi uporabami;

Nujne registracije

(Povečanje nadzora nad nujnimi registracijami)

24. POUDARJA, da je potrebna podrobnejša analiza izrednih razmer, da se pokažejo razlogi za nujno registracijo, kot je odsotnost rednih vlog za registracijo fitofarmacevtskih sredstev;

25. **PODPIRA** hitrejši in odzivnejši postopek za določanje začasnih mejnih vrednosti ostankov, sprejetih na ravni EU, v zvezi z nujnimi vprašanji ter **PRIPOROČA**, da bi se bilo treba v čim večji meri izogibati določanju nacionalnih mejnih vrednosti ostankov, če je Komisija že sprejela hitre ukrepe;

(Dodatno zmanjšanje potrebe po testiranju na vretenčarjih)

26. **POZDRAVLJA** prizadevanja in dosežke pri zmanjšanju uporabe testiranja na živalih. Vendar **POZIVA** k okrepitvi teh prizadevanj in zato **PODPIRA** Komisijo pri nadaljnjem razvoju smernic in metod, zlasti glede uporabe navzkrižnega branja za omejevanje testiranja na živalih;

Trajnostnost fitofarmacevtskih sredstev in sredstev z majhnim tveganjem

(Spodbujanje trajnostnega varstva rastlin, rešitev z majhnim tveganjem in učinkovitega zmanjšanja tveganja)

27. **PRIZNAVA** dosežke pri spodbujanju aktivnih snovi z majhnim tveganjem, vključno s semiokemikalijami in osnovnimi snovmi, pa tudi mikroorganizmi, ter **POZDRAVLJA** aktualni razmislek o načelih in merilih za te snovi, pri čemer se po potrebi upošteva njihova naravna prisotnost;
28. **POUDARJA**, da je razpoložljivost fitofarmacevtskih sredstev z majhnim tveganjem bistvena za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora, in **POZIVA** Komisijo, naj podpre pobude držav članic za pripravo smernic za pospešeni postopek registracije fitofarmacevtskih sredstev z majhnim tveganjem, ki traja 120 dni, vključno z določanjem mejnih vrednosti ostankov;
29. **OPOZARJA**, da so lahko osnovne snovi in nekemične metode kot dopolnilna orodja koristne pri varstvu rastlin ter da bi bilo treba take alternative spodbujati v skladu z načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz Direktive 2009/128;

30. PODPIRA pobude za usposabljanje v okviru programa Boljše usposabljanje za varnejšo hrano, na primer za ocenjevanje nekemičnih aktivnih snovi ali za izvajanje smernic za oceno tveganja, ter POZIVA Komisijo, naj še naprej izvaja te pobude za usposabljanje na ustreznih področjih;

Izvrševanje

(Boljše izvrševanje uredb o fitofarmaceutskih sredstvih in mejnih vrednostih ostankov)

31. POZDRAVLJA namero Komisije, da do konca leta 2021 pojasni področje uporabe izraza „izjemne okoliščine“ pri določanju začasnih mejnih vrednosti ostankov, da bi se v prihodnje izognili nesporazumom in zamudam v zvezi s tem, in PODPIRA prizadevanja v zvezi s preučitvijo možnosti za sprejetje posebnih mejnih vrednosti ostankov, določenih v drugačnem pravnem okviru;
32. PODPIRA odločitev Komisije, da EFSA še naprej zagotavlja pooblastila, da bo čim prej revidirala mejne vrednosti ostankov, če se toksikološke končne točke znižajo zaradi aktualnega rezultata ocene tveganja in kadar obstajajo znaki, da bi to za potrošnike lahko pomenilo tveganje;
33. JE SEZNANJEN z izjavo Komisije, da ni bilo ugotovljeno morebitno tveganje, zaradi katerega bi bilo treba določiti posebne mejne vrednosti ostankov za krmo, ribe in predelane proizvode, ter SPODBUJA države članice, naj v okviru nacionalnih programov spremljajo te primarne proizvode in zadevne ugotovitve sporočijo Komisiji za nadaljnje ukrepanje;
34. POZIVA Komisijo, naj razmisli o pripravi nekaterih smernic o uporabi sedanjih mejnih vrednosti ostankov za predelano krmo, da bi zagotovila bolj usklajene izvršilne ukrepe držav članic, in sicer pred razmislekom o določitvi pravno zavezujočih mejnih vrednosti ostankov za primarne proizvode, ki se uporabljajo izključno za proizvodnjo živalske krme;
35. PODPIRA namero Komisije, da pojasni določbe uredbe o mejnih vrednostih ostankov za predelane proizvode, vključno z uporabo dejavnikov predelave, ter državam članicam in nosilcem živilske dejavnosti zagotovi nekaj smernic;

36. POZIVA Komisijo, naj oceni potrebe in izvedljivost uvedbe usklajenih dejavnikov predelave v uredbi o mejnih vrednostih ostankov, pri čemer naj upošteva tudi predlagane ukrepe iz prejšnjega odstavka;
37. SPODBUJA države članice in Komisijo, naj se borijo proti nezakoniti trgovini s ponarejenimi ali neregistriranimi fitofarmacevtskimi sredstvi;

Hitrejši odziv na nastajajoča vprašanja v zvezi z mejnimi vrednostmi ostankov in tehnični napredek

38. CENI pobudo Komisije, da začne preučevati rešitve za vključitev novih nekemičnih aktivnih snovi v prilogo k uredbi o mejnih vrednostih ostankov, s čimer bi se omogočili večja prožnost in morebitna prilagoditev tehničnemu napredku;

Mednarodna trgovina

(Uporaba okoljske diplomacije za spodbujanje naše zelene agende za pesticide)

39. SE STRINJA, da bi morala EU v skladu s sporočilom o zelenem dogovoru na svetovni ravni spodbujati postopno opuščanje uporabe aktivnih snovi, ki niso več odobrene v EU, ter spodbujati uporabo snovi z majhnim tveganjem in alternativ, kar bo prispevalo k ciljem EU glede zdravja ljudi in okolja;
40. POZDRAVLJA namero Komisije, da pregleda uvozne tolerance za pesticide in pri ocenjevanju zahtev za uvozne tolerance (za snovi, ki niso več odobrene v EU) upošteva vplive na okolje v skladu s standardi in obveznostmi STO, ter POUDARJA, da je treba ta pristop pojasniti in spodbujati v različnih mednarodnih forumih, da bi dosegli soglasje in preglednost;

41. SE STRINJA z namero Komisije, da po potrebi razmisli o reviziji uredbe o mejnih vrednostih ostankov v zvezi z upoštevanjem okoljskih vidikov pri določanju uvoznih toleranc in prenosom mejnih vrednosti ostankov iz Codexa (CXL) v pravo EU;
42. POZDRAVLJA namero Komisije, da na mednarodni ravni prispeva k razvoju metodologij za oceno in obvladovanje tveganja, da bi olajšala uskladitev mejnih vrednosti ostankov, določenih na ravni EU, z mejnimi vrednostmi ostankov iz Codexa (CXL);

Notranja skladnost in usklajenost z ostalo zakonodajo EU

(Povečanje notranje skladnosti in usklajenosti z zakonodajo EU)

43. POZDRAVLJA vsa prizadevanja za večjo notranjo skladnost in usklajenost z ustrezno zakonodajo EU;
44. PODPIRA uskladitev mejnih vrednosti ostankov, ki zajemajo snovi z dvojno rabo/več rabami v uredbi o mejnih vrednostih ostankov, z drugo sektorsko zakonodajo za isto snov;
45. UGOTAVLJA, da se zdi uredba o mejnih vrednostih ostankov ustrezna za določitev mejnih vrednosti ostankov za biocide, saj so njihovi ostanki posledica namerne uporabe in so v zvezi s tem bolj primerljivi z ostanki pesticidov kot z onesnaževali;
46. PRIZNAVA, da se lahko snovi uporabljajo za zatiranje škodljivih organizmov in obvladovanje bolezni bodisi kot fitofarmacevtska sredstva bodisi kot biocidi v podobnih okoliščinah, zato Komisijo v skladu z načelom „ena snov, ena ocena“ POZIVA, naj preuči, kako bi se lahko ocena aktivnih snovi v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 (uredba o biocidih) vzajemno sprejela v učinkovitem postopku na podlagi Uredbe (ES) št. 1107/2009, kar bi lahko sčasoma privedlo do uskladitve nekaterih varnostnih načel in zahtev po podatkih;

47. UGOTAVLJA neskladnost med merili za izključitev iz uredbe o fitofarmacevtskih sredstvih, ki temeljijo na nevarnosti, na eni strani in določanjem uvoznih toleranc na podlagi ocene tveganja v skladu z uredbo o mejnih vrednostih ostankov na drugi strani ter PODPIRA prizadevanja Komisije, da bi izboljšala jasnost glede učinkov meril za izključitev na mejne vrednosti ostankov za zadevne snovi;
48. POZIVA Komisijo, naj po potrebi zagotovi hitro odobritev novih aktivnih snovi in osnovnih snovi za ekološko kmetovanje s prilagoditvijo Priloge II k Uredbi (ES) št. 889/2008.
-